

รายงานการประชุม
คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓
วันจันทร์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.
ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล

กรรมการผู้มาประชุม

๑. พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา	รองประธานกรรมการคนที่สอง
๓. พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี	รองประธานกรรมการคนที่สาม
๔. พลเอก อนุช อินทรเจริญ ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๕. พลเอก เฉลิมพล ศรีสวัสดิ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
๖. พลเอก วรเกียรติ รัตนานนท์ ผู้แทน ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
๗. พลเรือเอก ธีรกุล กาญจนะ ผู้แทน ผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ
๘. พลอากาศเอก อลงกรณ์ วัฒนธรร ผู้แทน ผู้บัญชาการทหารอากาศ	กรรมการ
๙. พลตำรวจเอก ปิยะ อุทาโย ผู้แทน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑๐. พลเอก อนุช นาคพานิชย์ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๑. นายสนธิ อักษรแก้ว ประธานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๒. นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ	กรรมการ
๑๓. นายกลินท์ สารสิน ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๔. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๕. นายประดิษฐ์ วีระชนนัย ผู้แทน ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๖. นายกอบศักดิ์ ดวงดี ผู้แทน ประธานสมาคมธนาคารไทย	กรรมการ
๑๗. นายวิษณุ เครืองาม	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๑๘. นายศุภชัย พานิชภักดิ์	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

๑๙. พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๒๐. นายชาติศิริ โสภณพนิช	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๒๑. นายบัณฑิต ล่ำขำ	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๒๒. นายกานต์ ตระกูลฮุน	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๒๓. นายต๋นุชา พิขยน์นัท์	กรรมการและเลขานุการ

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กรรมการผู้ลาประชุม

๑. นายชวน หลีกภัย	รองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง
ประธานสภาผู้แทนราษฎร	
๒. นายอุตตม สาวนายน	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๓. นายฉัตรชัย บางชวด	ผู้ช่วยเลขานุการ
รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	

ผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักนายกรัฐมนตรี

๑. นายติสทัต โทตระกิตย์	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี
๒. นายอนุชา บูรพชัยศรี	โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. นางสาวรัชดา ธนาดิเรก	รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. พล.ต.อภิสิทธิ์ ไชยบุรี	รองผู้อำนวยการสำนักงานบริหารนโยบายของนายกรัฐมนตรี

สำนักงบประมาณ

๕. นายกรณินทร์ กาญจน์มัย	ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ
--------------------------	------------------------

สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และความสามัคคีปรองดอง

๖. นางพงษ์สวาท ภายอรุณสุทธิ	รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ย.ป.
๗. นายศุภฤกษ์ ภู่งศ์ศักดิ์	รองผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ย.ป.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๘. นางสาวจินางค์กูร วจจน์นันต์	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙. นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ	รักษาการในตำแหน่งรองเลขาธิการ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๐. นางสาววรพรรณ พลิกามิน	ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน
๑๑. นายเต็มทรัพย์ เตละกุล	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่
๑๒. นางสาวสรยา ยศยิ่งยง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ
๑๓. - ๓๙. เจ้าหน้าที่ สศช. จำนวน ๒๗ คน	
๔๐. - ๘๔. ผู้ติดตามกรรมการ และผู้เข้าร่วมการประชุม จำนวน ๔๕ คน	

เริ่มประชุม ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑. ประธานกรรมการได้กล่าวต้อนรับกรรมการและผู้เข้าร่วมประชุม
๒. มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบถึงผลการแจ้งเวียนขอมติเพื่อรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๓๐ – ๑๒.๐๐ น. ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล โดยขอให้คณะกรรมการแจ้งการแก้ไขรายงานและรับรองรายงานการประชุมฯ กลับมายังสำนักงานฯ ภายในวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓ โดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้พิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ ซึ่งมีคณะกรรมการแจ้งแก้ไขรายงานการประชุมฯ ๑ ท่าน โดยขอแก้ไขรายชื่อกรรมการผู้มาประชุม ลำดับที่ ๗ จาก “พลเอก ธีรวัฒน์ บุญยะวัฒน์” เป็น “พลเอก ธีรวัฒน์ บุญยะวัฒน์” และสำนักงานฯ ได้แก้ไขในรายงานเรียบร้อยแล้ว
๒. มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ การเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบการเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในส่วนของการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ตามมาตรา ๑๒ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีสามารถแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้จากผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี โดยปัจจุบันมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ยังคงดำรงตำแหน่ง รวมจำนวน ๗ ท่าน จากเดิม ๑๒ ท่าน ประกอบด้วย (๑) นายกานต์ ตระกูลฮุน (๒) นายชาติศิริ โสภณพนิช (๓) นายบัณฑิต ล่ำซำ (๔) นายวิษณุ เครืองาม (๕) นายศุภชัย พานิชภักดิ์ (๖) พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา และ (๗) นายอุตตม สาวนายน โดยมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระด้วยการลาออกจำนวน ๔ ท่าน ได้แก่ (๑) พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง (๒) นายพลเดช ปิ่นประทีป (๓) นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ และ (๔) นายสุวิทย์ เมษินทรีย์ และมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ท่านที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระด้วยเหตุอายุเกิน ๗๕ ปี ได้แก่ นายเทียนฉาย กีระนันทน์ ซึ่งอายุครบ ๗๕ ปี เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

สำนักงานฯ จึงได้ดำเนินการทาบทาม ศ.พิเศษ ดร.ทศพร ศิริสัมพันธ์ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อรับตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน การแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานภาครัฐ โดยได้นำเรียนนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้ง ศ.พิเศษ ดร.ทศพร ศิริสัมพันธ์ เพื่อรับตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน โดยนายกรัฐมนตรีได้ลงนามเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒. มติที่ประชุม รับทราบ และให้สำนักงานฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา และดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ

๑. **กรรมการและเลขานุการ** ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบหลักการและความก้าวหน้าการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ หรือ Electronics Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform Plans : eMENSCR ซึ่งเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้
 - ๑.๑ **วัตถุประสงค์** ระบบ eMENSCR มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหลักสำหรับการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ซึ่งเป็นระบบข้อมูลกลางขนาดใหญ่ (Big Data) สำหรับรองรับการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) หน่วยงานของรัฐ เป็นระบบฯ สำหรับนำเข้าโครงการ/การดำเนินงาน ของแต่ละปีงบประมาณในระบบ และรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการโครงการ/การดำเนินงาน ตลอดจนการนำเข้าแผนระดับที่ ๓ (๒) คณะกรรมการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับเรียกค้นข้อมูลจากระบบฯ เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของหน่วยงาน และ (๓) ประชาชน/สาธารณะ ระบบ eMENSCR จะเป็นช่องทางสำหรับการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ
 - ๑.๒ **ความก้าวหน้าการดำเนินการนำเข้าข้อมูลในระบบ eMENSCR** ประกอบด้วย (๑) โครงการ/การดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการโครงการ/การดำเนินการต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๒ รวมทั้งสิ้น ๕๖,๑๙๙ โครงการ โดยเป็นโครงการที่ผ่านการอนุมัติข้อมูลโดยผู้บังคับบัญชา (M๗) แล้ว รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๕,๙๑๕ โครงการ ซึ่งเป็นสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของโครงการในระบบทั้งหมด ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบจำนวนโครงการกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งจัดสรรตามยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้านแล้ว พบว่ายุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้องโดยตรงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีจำนวนโครงการ/การดำเนินงานที่สอดคล้องเป็นจำนวนมาก แต่ยังมีสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายประเด็นแผนแม่บทฯ ที่อยู่ในระดับวิกฤติ ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่การดำเนินโครงการ/การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจยังไม่สามารถส่งผลการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นสำนักงานฯ จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงลึกต่อไป และ (๒) แผนระดับที่ ๓ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ มีการนำเข้าแผนในระบบฯ รวมทั้งสิ้น ๔๙๗ แผน สามารถจำแนกได้ ประกอบด้วย (๑) แผนปฏิบัติราชการ โดยเป็นแผนปฏิบัติราชการราย ๕ ปี จำนวน ๑๘๕ แผน และแผนปฏิบัติราชการรายปี จำนวน ๒๔๗ แผน (๒) แผนปฏิบัติการด้าน... หน่วยงานได้นำเข้าแผนในระบบฯ แล้วรวมจำนวน ๖๕ แผน ทั้งนี้ จำนวนแผนที่หน่วยงานนำเข้าแผนยังน้อยกว่าจำนวนหน่วยงานของรัฐอย่างเห็นนัยสำคัญ
 - ๑.๓ **ความเชื่อมโยงระหว่างระบบ eMENSCR และเว็บไซต์ ThaiME** เว็บไซต์ ThaiME เป็นเว็บไซต์สำหรับการแสดงผลความก้าวหน้าการดำเนินโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย เพื่อให้

ภาคส่วนต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินโครงการภายใต้พระราชกำหนดฯ นอกจากนี้ สำนักงานฯ ได้เผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบ JSON (JavaScript Object Notation) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งใน ภาครัฐ เอกชน ประชาชนและสถาบันการศึกษาสามารถนำข้อมูลในเว็บไซต์ ThaiME ไปใช้งานต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ระบบ eMENSCR อยู่ระหว่างการเตรียมการเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนและประเมินผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-Plan) เพื่อขยายผลการติดตาม ประเมินผล การดำเนินโครงการ/การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติให้มีความครอบคลุมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานระดับท้องถิ่นในการกรอกข้อมูลโครงการเข้าระบบ e-Plan เพียงระบบเดียว

๑.๔ แผนการดำเนินการเกี่ยวกับระบบ eMENSCR ในระยะต่อไป ประกอบด้วย (๑) การเชื่อมโยงระบบ eMENSCR กับฐานข้อมูลอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำนโยบายและวางแผนการพัฒนาประเทศ ทั้งในเชิงประเด็น เชิงภารกิจ และเชิงพื้นที่ เพื่อให้การออกแบบและจัดทำนโยบายสามารถเป็นไปตามหลักการวางจรรยาบรรณ (Policy cycle) บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (๒) พัฒนาระบบ eMENSCR ในส่วนของการนำเข้าแนวความคิดโครงการ (Project idea) จากหน่วยงานของรัฐ (๓) พัฒนาระบบการวิเคราะห์ข้อมูลในระบบ eMENSCR ด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ สำหรับการบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ รวมทั้งการเชื่อมโยงชุดข้อมูลสถิติและสถานการณ์ กับเป้าหมายและตัวชี้วัดตามแผนทั้ง ๓ ระดับ และ (๔) พัฒนาระบบฐานข้อมูลเปิดภาครัฐเพื่อสนับสนุนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (Open Data Portal for Monitoring and Evaluating Government Projects under National Strategy : Open-D) เพื่อให้รองรับการนำเข้าข้อมูลวิจัย/องค์ความรู้ของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์ประกอบการวางแผนการดำเนินงานบนหลักวิชาการที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. **มติที่ประชุม** รับทราบ โดยประธานกรรมการได้มีข้อสั่งการเพิ่มเติมให้สำนักงานฯ เร่งสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากระบบ eMENSCR การเร่งนำเข้าและการรายงานผลการดำเนินโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งการนำเข้าแผนระดับที่ ๓ ในระบบ eMENSCR ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อสนับสนุนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศอย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรมต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓.๓ การจัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.)

๑. **กรรมการและเลขานุการ** ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบความเป็นมาของการจัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) และหลักการของระบบข้อมูลขนาดใหญ่สำหรับการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (Thai People Map and Analytics Platform : TPMAP) สรุปได้ ดังนี้

๑.๑ **พลเอกประวิทย์ วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี** ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำในทุกพื้นที่ของประเทศไทย จึงได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำอย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรมโดยการใช้ระบบ TPMAP ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติยกร่างคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหา

ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในระดับพื้นที่ เพื่อให้มีกลไกเชิงนโยบายในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรม

๑.๒ ระบบ TPMAP คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ ได้มีมติเห็นชอบการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ของภาครัฐ ซึ่งคณะทำงานฯ ได้มอบหมายให้สำนักงานฯ และ NECTEC ร่วมกันพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลคนจนแบบชี้เป้า (Thai Poverty Map and Analytics Platform : TPMAP) เพื่อมาใช้นำร่องในการให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความยากจน และตอบคำถามใน ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่ (๑) ใครคือคนจน (๒) คนจนต้องการอะไรและ/หรือมีปัญหาอะไร และ (๓) จะช่วยเหลือคนจนตามกลุ่มเป้าหมายนี้ให้หลุดพ้นความยากจนอย่างยั่งยืนได้อย่างไร และได้ขยายผลเป็นระบบข้อมูลขนาดใหญ่สำหรับการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (Thai People Map and Analytics Platform : TPMAP) เพื่อให้ครอบคลุมไปถึงประเด็นการพัฒนาคนตามกลุ่มเป้าหมายช่วงวัยต่าง ๆ โดยสามารถระบุปัญหาความยากจนและความต้องการการพัฒนาของแต่ละช่วงวัยได้ในระดับบุคคล ครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น/ท้องที่ จังหวัด ประเทศ หรือปัญหาความยากจน รายประเด็น ซึ่งทำให้การแก้ปัญหาตรงกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น โดยใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งที่มีข้อมูลเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักมายืนยันซึ่งกันและกัน ซึ่งมีข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยเป็นแกนกลาง และนำมาเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลลงทะเบียนสวัสดิการภาครัฐ กระทรวงการคลัง เพื่อหาคนจนเป้าหมายใน ๕ มิติตามบริบทของประเทศไทย ได้แก่ ด้านสุขภาพ ความเป็นอยู่ การศึกษา รายได้ และการเข้าถึงบริการภาครัฐ ทั้งนี้ ปัจจุบันได้มีการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีข้อมูลเลขบัตรประชาชน ๑๓ หลักเพิ่มเติม อาทิ ข้อมูลจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ประกอบด้วยทะเบียนคนพิการ ข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีข้อมูลการรับเบี้ยคนพิการและผู้สูงอายุ และข้อมูลสิทธิการรักษาพยาบาลจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพ (สปสช.) โดยระบบ TPMAP สามารถประมวล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ผู้รับสวัสดิการได้ถึงระดับรายบุคคล ระบบ TPMAP จึงสามารถช่วยบรรเทาปัญหาความซ้ำซ้อนของการรับสวัสดิการของผู้รับสวัสดิการรวมทั้งเกิดปัญหา “ภาวะรั่วไหล” หรือคนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายแต่ได้รับสวัสดิการ (Inclusion error) และ “ภาวะตกหล่น” หรือการเข้าไม่ถึงกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง (Exclusion error) และนำไปสู่การใช้เงินงบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อความยั่งยืนทางการคลังของประเทศ

๑.๓ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) สำนักงานฯ ได้ดำเนินการยกร่างคำสั่งดังกล่าวเพื่อเป็นกลไกเชิงนโยบายในการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และการพัฒนาทุกช่วงวัยโดยใช้ข้อมูลจากระบบ TPMAP เป็นหลัก นำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรม โดยมีคณะกรรมการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) เป็นกลไกบริหารของ ศจพ. ซึ่งนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ภาคเอกชน และภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นองค์ประกอบ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และการพัฒนาคนทุกช่วงวัยเป็นไปได้อย่างเป็นรูปธรรม มีความบูรณาการและความยั่งยืน ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้ลงนามเห็นชอบในคำสั่งดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

- ๒.๑ ประธานกรรมการได้เสนอให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลในระบบ TPMAP กับฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถติดตามการเคลื่อนย้ายของประชากรที่ทำงานอยู่นอกเขตภูมิลำเนา ซึ่งจะช่วยให้มีข้อมูลไปใช้ประกอบการวิเคราะห์การเข้าถึงและการจัดสรรสวัสดิการต่าง ๆ ของรัฐที่เหมาะสมต่อไป ซึ่งจะทำให้การใช้เงินงบประมาณของประเทศที่จัดสรรให้กับจังหวัดและท้องถิ่นมีความคุ้มค่า รวมทั้งการพิจารณาจัดทำมาตรการสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชผสมผสานแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีภูมิคุ้มกันกับความเสี่ยงต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ควรศึกษารณีตัวอย่างจากประเทศที่ประสบความสำเร็จในการแก้ไข ปัญหาความยากจนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทการพัฒนาของประเทศไทย ทั้งนี้ กรรมการและเลขานุการ ได้ชี้แจงว่าสามารถใช้ข้อมูลสิทธิการรักษาพยาบาลจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพ (สปสช.) ในการเทียบเคียงข้อมูลการย้ายถิ่นฐานของประชากรได้ในเบื้องต้น
- ๒.๒ ควรพิจารณาเชื่อมโยงระบบ TPMAP กับฐานข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อให้มีข้อมูลครอบคลุมประชากรกลุ่มเปราะบางที่มีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งในส่วนของข้อมูลผู้พันโทษ ของกระทรวงยุติธรรม ข้อมูลแรงงานนอกระบบของกระทรวงแรงงาน ข้อมูลเกษตรกร ของกระทรวง การเกษตรและสหกรณ์ เนื่องจากผู้พันโทษเป็นกลุ่มประชากรเปราะบางที่จำเป็นต้องได้รับการฝึกอาชีพเพื่อให้สามารถมีอาชีพและใช้ชีวิตได้ในสังคมอย่างคนทั่วไป ซึ่งจะช่วยป้องกันการ กระทบความผิดซ้ำของประชากรกลุ่มดังกล่าวได้ ขณะที่แรงงานนอกระบบถือเป็นกำลังสำคัญ ในการสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ส่วนมากยังไม่ได้รับการคุ้มครองทางสังคมที่เหมาะสม ทำให้เป็นกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงทางเศรษฐกิจและสังคมมากกว่ากลุ่มแรงงานในระบบ และ เกษตรกรซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีปัญหานี้สินค่อนข้างมาก ซึ่งปัจจุบันเกษตรกร ต้องเผชิญกับอุปสรรคทางกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสร้างรายได้ และการเลี้ยงชีพ จึงจำเป็นต้องเร่งแก้ไขอุปสรรคดังกล่าว ดังนั้น จึงควรพิจารณาเพิ่มเติม กระทรวงยุติธรรมเป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัย อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) เพื่อให้การเชื่อมโยงข้อมูลในส่วน ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเปราะบางที่เป็นความรับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรมกับระบบ TPMAP เป็นไปได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งเพิ่มเติมกระทรวงพาณิชย์เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ ของประเทศประกอบอาชีพเกษตรกร ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ เป็นไปอย่างบูรณาการ คลอบคลุม และครบวงจรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
- ๒.๓ ปัญหาความยากจนแต่ละพื้นที่มีลักษณะและความจำเพาะของปัญหาที่แตกต่างกันไป ซึ่งจำเป็น จะต้องมีฐานข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่เพื่อให้สามารถแก้ไข ปัญหาได้อย่างตรงจุด ดังนั้น ระบบ TPMAP ที่สามารถระบุสภาพปัญหาและความต้องการ จำแนกได้ตามพื้นที่และตัวบุคคล จะสามารถเป็นเครื่องมือเชิงนโยบายที่สำคัญที่จะทำให้ การแก้ไขปัญหาความยากจนเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มติที่ประชุม รับทราบ การจัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) โดยประธานกรรมการสั่งการให้สำนักงานฯ ประสาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งการพัฒนาคนทุกช่วงวัย อาทิ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงพาณิชย์ เพื่อดำเนินการตามที่เกี่ยวข้องต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓.๔ หลักสูตรยุทธศาสตร์ชาติ

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่าสำนักงานฯ ได้มีหนังสือถึงมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน สถาบันวิชาการ และสถาบันการจัตอบรมบุคลากรของภาครัฐ เพื่อสำรวจข้อมูลหลักสูตร และวิชาการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประกอบการวิเคราะห์ พัฒนา และวางแผนการสร้างความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติให้กับกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และประชาชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม โดยสำนักงานฯ ได้รวบรวมและประมวลข้อมูลหลักสูตรและวิชาการเรียนการสอนที่ได้จากมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน สถาบันวิชาการ และสถาบันการจัตอบรมบุคลากรของภาครัฐ สรุปได้ ดังนี้
 - ๑.๑ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ตอบกลับมายังสำนักงานฯ จำนวน ๒๔ แห่ง จากจำนวนทั้งหมด ๑๕๕ แห่ง (คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๘) โดยเป็นการตอบกลับว่ามีหลักสูตรและวิชาการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี จำนวน ๒๓ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๕๑๔ หลักสูตร ทั้งนี้ ไม่มีหลักสูตรใดที่เป็นหลักสูตรการเรียนการสอนวิชายุทธศาสตร์ชาติโดยตรง
 - ๑.๒ สถาบันวิชาการ และสถาบันการจัตอบรมบุคลากรของภาครัฐ ตอบกลับมายังสำนักงานฯ จำนวน ๒๘ แห่ง จากจำนวนทั้งหมด ๘๐ แห่ง (คิดเป็นร้อยละ ๓๕) โดยเป็นการตอบกลับว่ามีหลักสูตรและวิชาการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี จำนวน ๑๙ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๑๗๖ หลักสูตร โดยเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนวิชายุทธศาสตร์ชาติโดยตรงเพียงจำนวน ๔๔ หลักสูตร
๒. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานข้อสังเกตให้ที่ประชุมทราบว่าการตระหนักรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติจะทำให้เกิดความสนใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศของภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะนิสิต นักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีทักษะการเรียนรู้และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และพร้อมที่จะเติบโตเป็นวัยแรงงานและเป็นพลังการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศที่สำคัญต่อไปในอนาคต จึงขอดำเนินการให้มีการขยายผลการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Massive Open Online Course: MOOCs) วิชายุทธศาสตร์ชาติสำหรับกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว และเป้าหมายอื่น ๆ เพิ่มเติมจากหลักสูตร MOOCs วิชายุทธศาสตร์ชาติสำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ ที่สำนักงานฯ ได้จัดทำแล้วเสร็จและมีการเผยแพร่ผ่านช่องทาง Thai MOOCs
๓. มติที่ประชุม รับทราบ โดยประธานกรรมการได้มีข้อสั่งการเพิ่มเติมให้สำนักงานฯ เร่งสร้างขยายผลการตระหนักรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติให้กับข้าราชการทุกระดับ เพิ่มเติมจากกลุ่มนิสิต นักศึกษา เพื่อให้ข้าราชการมีทัศนคติและองค์ความรู้ที่พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รวมทั้งทราบถึงกลไกการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติสามารถเป็นไปได้อย่างบูรณาการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๔.๑ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้เสนอที่ประชุมพิจารณา (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ หลังจากที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะให้ความเห็นชอบแล้ว โดยสรุปความเป็นมาและสาระสำคัญของ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ได้ ดังนี้

๑.๑ ความเป็นมา

- ๑.๑.๑ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ได้รับทราบความก้าวหน้าการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ รวมทั้งได้รับทราบแนวทางดำเนินการสำหรับกิจกรรมภายใต้แผนการปฏิรูปที่ไม่ได้เป็นกิจกรรม Big Rock ซึ่งสำนักงานฯ จะเสนอคณะรัฐมนตรีมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบตามแผนการปฏิรูปไปพิจารณาดำเนินการเป็นภารกิจปกติของหน่วยงานต่อไป โดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ทั้ง ๑๓ ด้าน เพื่อให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศนำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปใช้ประกอบการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศโดยได้ผนวกประเด็นข้อคิดเห็นไว้ในกิจกรรม Big Rock ที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน เพื่อให้มีความสมบูรณ์และครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

- ๑.๑.๒ ที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปประเทศทุกคณะ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้านเสนอ โดยมอบหมายคณะกรรมการปฏิรูปประเทศนำความเห็นในที่ประชุมไปปรับปรุง (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป

๑.๒ สาระสำคัญของ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

๑.๒.๑ องค์ประกอบของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

- ๑) ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้รับจากความสอดคล้องของแผนการปฏิรูปประเทศ กับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยสะท้อนถึงความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) กับเป้าหมายแผนแม่บทย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งสะท้อนว่าทุกกิจกรรม Big Rock มีเป้าหมายที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
- ๒) ผลอันพึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด ได้รับเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้าน เป็นไปตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ในมาตรา ๒๕๗

และมาตรา ๒๕๘ ที่ได้กำหนดให้ทำการปฏิรูปประเทศเพื่อวางรากฐานการพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุล ประชาชนในสังคมมีโอกาสทัดเทียมกัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- ๓) กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) เป็นกิจกรรมที่กำหนดขึ้นใหม่ และ/หรือ ดึงจากกิจกรรมจากแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม มาจัดทำขึ้นเป็นกิจกรรม Big Rock โดยเน้นเฉพาะกิจกรรมปฏิรูปสำหรับแก้ไขปัญหาเร่งด่วน มีความจำเป็นต้องดำเนินการปฏิรูปอย่างแท้จริง และสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรมได้ ไม่เป็นภารกิจปกติของหน่วยงาน รวมทั้งต้องสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การทบทวนข้อเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐตามแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้ สำหรับกิจกรรมภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับเดิม) ที่ไม่ได้ถูกนำมากำหนดขึ้นเป็นกิจกรรม Big Rock ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบนำไปดำเนินการเป็นภารกิจปกติของหน่วยงานต่อไป โดยแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ แผน มีกิจกรรม Big Rock รวมทั้งสิ้น ๖๒ กิจกรรม ดังนี้

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้าน	กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลต่อประชาชนอย่าง มีนัยสำคัญ (Big Rock)	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
๑. การเมือง	๑) การส่งเสริมความรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	สถาบันพระปกเกล้า
	๒) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
	๓) การสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ	สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง
	๔) การส่งเสริมการพัฒนาพรรคการเมือง	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
	๕) การปรับปรุงโครงสร้างและเนื้อหาของรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูป	สถาบันพระปกเกล้า
๒. การบริหารราชการแผ่นดิน	๑) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๒) จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัวและเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
	๓) ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดีและมีความสามารถอย่างคล่องตัว ตามหลักคุณธรรม	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
	๔) สร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
	๕) ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คุ่มค่าโปร่งใส ปราศจากการทุจริต	กรมบัญชีกลาง

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้าน	กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลต่อประชาชนอย่าง มีนัยสำคัญ (Big Rock)	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
๓. กฎหมาย	๑) จัดให้มีกลไกยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชน	สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง
	๒) จัดให้มีกลไกทางกฎหมายเพื่อให้มีการพิจารณาปรับเปลี่ยนโทษทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้เป็นโทษปรับเป็นพินัย เพื่อลดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
	๓) จัดให้มีกลไกกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล และบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย	กระทรวงยุติธรรม
	๔) จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
	๕) จัดทำประมวลกฎหมายเพื่อรวบรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ด้วยกันเพื่อความสะดวกในการใช้งาน	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๔. กระบวนการยุติธรรม	๑) การให้ประชาชนสามารถติดตามความคืบหน้าขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรม	คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม
	๒) การรับแจ้งความร้องทุกข์ต่างท้องที่	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
	๓) การจัดหาทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจให้ครบทุกสถานีทั่วประเทศ	สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์
	๔) ปฏิรูประบบการปล่อยชั่วคราว	สำนักงานศาลยุติธรรม
	๕) การบันทึกภาพและเสียงในการตรวจค้น จับกุม และการสอบปากคำในการสอบสวน	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๕. เศรษฐกิจ	๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง (High Value Added)	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	๒) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
	๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
	๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค (Regional Trading/Investment Center)	กระทรวงพาณิชย์
	๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๖. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑) เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	๒) การบริหารจัดการเขตทางทะเลและชายฝั่งรายจังหวัด	กระทรวงมหาดไทย
	๓) การบริหารจัดการน้ำเพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่นอกเขตชลประทาน	กระทรวงมหาดไทย
	๔) ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษกรณีเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุด	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. สาธารณสุข	๑) การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ	กระทรวงสาธารณสุข

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้าน	กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่าง มีนัยสำคัญ (Big Rock)	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
	๒) การปฏิรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ การสร้างเสริมสุขภาพ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันและดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อสำหรับ ประชาชนและผู้ป่วย	กระทรวงสาธารณสุข
	๓) การปฏิรูประบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุด้านการ บริหารการรักษายาที่บ้าน/ชุมชน และการ ดูแลสุขภาพตนเองในระบบสุขภาพปฐมภูมิ เชิงนวัตกรรม	กระทรวงสาธารณสุข
	๔) การปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพและกองทุน ที่เกี่ยวข้องให้มีความเป็นเอกภาพ บูรณาการ เป็นธรรม ทัวถึงเพียงพอและยั่งยืนด้านการเงิน การคลัง	สำนักงานหลักประกันสุขภาพ แห่งชาติ
	๕) การปฏิรูปเขตสุขภาพให้มีระบบบริหารจัดการแบบ บูรณาการ คล่องตัว และการร่วมรับผิดชอบด้าน สุขภาพระหว่างหน่วยงานและท้องถิ่น	กระทรวงสาธารณสุข
๘. สื่อสารมวลชน เทคโนโลยี สารสนเทศ	๑) การพัฒนาระบบคลังข้อมูลข่าวสารเพื่อการ ประชาสัมพันธ์เชิงรุกและการจัดการ Fake News	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม
	๒) การกำกับดูแลสื่อออนไลน์	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม
	๓) การยกระดับการรู้เท่าทันสื่อ	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๙. สังคม	๑) การมีระบบการออมเพื่อสร้างหลักประกันรายได้ หลังวัยเกษียณที่เพียงพอและครอบคลุมในกลุ่ม แรงงานทั้งในและนอกระบบ	กระทรวงการคลัง
	๒) ผลักดันให้มีฐานข้อมูลทางสังคมและคลังความรู้ ในระดับพื้นที่ เพื่อให้สามารถจัดสวัสดิการและ สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพที่ตรงตามความ ต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	กระทรวงมหาดไทย
	๓) การปฏิรูปการขึ้นทะเบียนคนพิการ เพื่อให้ คนพิการได้รับสิทธิสวัสดิการและความช่วยเหลือ ได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง	กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์
	๔) การสร้างกลไกที่เอื้อให้เกิดชุมชนเมืองจัดการตนเอง	กระทรวงมหาดไทย
	๕) การสร้างมูลค่าให้กับที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน	สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติ
๑๐. พลังงาน	๑) ศูนย์อนุมัติอนุญาตเบ็ดเสร็จ One-Stop-Service ด้านกิจการไฟฟ้าที่แท้จริง	กระทรวงพลังงาน
	๒) การพัฒนาศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ	กระทรวงพลังงาน
	๓) การใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ	กระทรวงพลังงาน
	๔) การพัฒนาปิโตรเคมีระยะที่ ๔ เพื่อการเปลี่ยน ผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสร้างฐาน ทางเศรษฐกิจใหม่ (New S-Curve)	สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
	๕) ปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและธุรกิจก๊าซธรรมชาติ เพื่อเพิ่มการแข่งขัน	กระทรวงพลังงาน

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้าน	กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่าง มีนัยสำคัญ (Big Rock)	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
๑๑. การป้องกันและ ปราบปราม การทุจริตและ ประพฤติมิชอบ	๑) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนใน การต่อต้านการทุจริต	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
	๒) การพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและระบบ คุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ	สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
	๓) การพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่รวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ ในการดำเนินคดีทุจริตทั้ง ภาครัฐและภาคเอกชน	สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
	๔) การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์	สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
	๕) การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่	สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
๑๒. การศึกษา	๑) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัย	กองทุนเพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา
	๒) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ ๒๑	กระทรวงศึกษาธิการ
	๓) การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
	๔) การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่ การจ้างงานและการสร้างงาน	กระทรวงศึกษาธิการ
	๕) การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาล ของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนา ประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลาง อย่างยั่งยืน	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๑๓. วัฒนธรรม กีฬา แรงงานและ การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์	๑) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในทุกช่วงวัย : ผ่านการปฏิรูปอุตสาหกรรมบันเทิงและการใช้ กลไกร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนในการ ขับเคลื่อน	ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
	๒) การพัฒนาการเรียนรู้และเศรษฐกิจชุมชนบนฐาน วัฒนธรรมแบบบูรณาการ	กระทรวงวัฒนธรรม
	๓) การส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางในการสร้าง วิถีชีวิตทางการกีฬา และการออกกำลังกาย อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และการสร้างโอกาส ทางการกีฬาและการพัฒนานักกีฬาอาชีพ	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
	๔) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการกำลังคนของ ประเทศแบบบูรณาการ	สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
	๕) การบริหารจัดการศักยภาพบุคลากรของประเทศ	คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๔) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ได้มีการกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม Big Rock เพื่อทำงานร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ในการประสานบูรณาการ กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปให้เป็นไปตามขั้นตอน

และวิธีการที่กำหนด ซึ่งจากแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๓ ด้าน ได้กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลัก รวมทั้งสิ้น ๓๖ แห่ง และอีก ๒ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ เพื่อรับผิดชอบทั้ง ๖๒ กิจกรรม Big Rock ทั้งนี้ เมื่อแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ประกาศใช้ สำนักงานฯ จะจัดให้มีการประชุมหารือร่วมกันระหว่างคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละคณะ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการทำงานของแต่ละขั้นตอนและวิธีดำเนินงานให้ชัดเจน เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามแผนที่กำหนดต่อไป

- ๕) ระยะเวลาดำเนินการ ระบุระยะเวลาในการดำเนินการของกิจกรรมปฏิรูปประเทศ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๕
- ๖) ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิรูป ระบุขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานของกิจกรรมปฏิรูปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกิจกรรมปฏิรูปและแผนการปฏิรูปประเทศด้านนั้น ๆ
- ๗) ข้อเสนอในการมีหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ระบุข้อเสนอให้มีกฎหมายหรือให้แก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่จำเป็นเพื่อการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ โดยมาตรา ๒๗๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ให้เสนอและพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยมีรายชื่อของกฎหมายที่ต้องจัดทำหรือปรับปรุง รวมทั้งสิ้น ๔๕ ฉบับ ดังนี้

แผนการปฏิรูปประเทศด้าน	กฎหมายที่ต้องจัดทำหรือปรับปรุง (เรียงตามลำดับการเสนอกฎหมาย)
๑. การเมือง	๑) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. ๒) ร่างพระราชบัญญัติร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ.
๒. การบริหารราชการแผ่นดิน	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ๒) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๓. ด้านกฎหมาย	๑) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดทำประมวลกฎหมายแบบต่อเนื่องเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก พ.ศ. ๓) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๔) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๕) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินตกค้างที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐและเอกชน พ.ศ.
๔. ด้านกระบวนการยุติธรรม	๑) ร่างพระราชบัญญัติระยะเวลาในการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม พ.ศ.
๕. เศรษฐกิจ	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ๒) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ ๓) ปรับปรุงแก้ไข พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ๔) ร่าง พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ พ.ศ. ๕) ร่าง พระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๖) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ๗) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒

แผนการปฏิรูปประเทศด้าน	กฎหมายที่ต้องจัดทำหรือปรับปรุง (เรียงตามลำดับการเสนอกฎหมาย)
๖. ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๑) ร่างพระราชบัญญัติการกำหนดและปรับปรุงพื้นที่เขตการปกครองของจังหวัดทางทะเล พ.ศ. ..
๗. สาธารณสุข	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘
๘. สื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ๒) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดการข้อมูลข่าวปลอม พ.ศ.
๙. สังคม	๑) ร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. ๒) ปรับปรุงแก้ไข ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการฯ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖ ๓) ร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๔) ร่างกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และกฎหมายอื่นที่สร้างมูลค่าให้กับที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน
๑๐. พลังงาน	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ และ/หรือ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๒) ร่างประกาศหรือระเบียบกระทรวงพลังงาน ว่าด้วยการนำรูปแบบธุรกิจ Energy Service Companies (ESCO) มาใช้กับภาครัฐ ๓) ร่างแนวปฏิบัติของสำนักงานประมาณเพื่อจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการตั้งงบผูกพันสำหรับ ESCO ภาครัฐ ๔) ร่างแนวปฏิบัติและร่างสัญญาจัดจ้างมาตรฐานกลางของกรมบัญชีกลางว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง ESCO ภาครัฐ ๕) ร่างระเบียบหรือข้อสั่งการจากคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดตั้งกลไกและกำหนดแนวทางการจัดทำแผนบูรณาการการลงทุนและการดำเนินงานเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน ระยะ ๕ ปี ๖) ร่างระเบียบและกฎเกณฑ์ว่าด้วย Third Party Access ของระบบส่งและระบบจำหน่าย พ.ศ. ... ๗) ร่างระเบียบการส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มการแข่งขันที่ใช้พลังงานทดแทน ๘) ร่างระเบียบและกฎเกณฑ์สำหรับส่งเสริมกิจการจำหน่าย (Retail)
๑๑. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ๒) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการรับสินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐและรางวัลจากการแจ้งเบาะแส พ.ศ. ๒๕๕๔ ๓) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ๔) ปรับปรุงแก้ไข กฎหมายของสำนักงาน ป.ป.ท. เรื่อง การส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ๕) ร่าง กฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดความผิดของนิติบุคคล และผู้ร่วมกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๖) ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๗) ร่างระเบียบว่าด้วยการบริหารงานบุคคลในระบบคุณธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๖ ววรรคสองให้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และพนักงานของรัฐด้วยระบบคุณธรรม ๘) ร่าง พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ๙) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๑๐) ปรับปรุงแก้ไข ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ
๑๒. การศึกษา	๑) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
๑๓. วัฒนธรรม กีฬา แรงงานและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	๑) ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนากำลังคน พ.ศ.

๑.๒.๒ การบูรณาการระหว่างแผนการปฏิรูปประเทศ

จากกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง ๑๓ ด้าน มีประเด็นที่มีความใกล้เคียงและเกี่ยวข้องกัน ซึ่งแต่ละด้านการปฏิรูปจำเป็นต้องหาแนวทางร่วมกันในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้กิจกรรม Big Rock ที่กำหนด เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง โดยมีประเด็นที่มีความสอดคล้องสามารถบูรณาการร่วมกันได้ ๗ ประเด็น ได้แก่ ๑) การพัฒนาศักยภาพคน ๒) การท่องเที่ยว ๓) การเตรียมความพร้อมและการพัฒนาผู้สูงอายุ ๔) การลดอุปสรรคในการดำเนินชีวิต และลดขั้นตอนทางธุรกิจ ๕) การกระจายอำนาจ ๖) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และ ๗) การมีส่วนร่วม และการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ สำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ จะดำเนินการประสานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับประเด็นบูรณาการข้างต้น เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

๒. กรรมการและเลขานุการ ได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) หลังจากแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ได้มีการประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษา โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องนำกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ไปดำเนินการต่อตามขั้นตอนและวิธีการเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่กำหนด โดยมีแนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ ในระยะต่อไป ดังนี้

- ๒.๑ การดำเนินกิจกรรมของแผนเดิมคู่ขนานกับกิจกรรม Big Rock โดยให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบรับไปดำเนินการในลักษณะภารกิจปกติของหน่วยงาน
- ๒.๒ การสื่อสารสร้างความเข้าใจกิจกรรม Big Rock เพื่อถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ โดยสำนักงานฯ จัดให้มีการประชุมระหว่างคณะกรรมการปฏิรูปประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจร่วมกันในกิจกรรม Big Rock ที่กำหนดไว้ในแผนฯ รวมทั้งเป็นการถ่ายทอดขั้นตอนและวิธีการลงสู่หน่วยงานปฏิบัติให้เกิดการนำไปขับเคลื่อนได้อย่างแท้จริง
- ๒.๓ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ ขอให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งแสดงรายการโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินการตามกิจกรรม Big Rock และส่งผลการบรรลุผลอันพึงประสงค์ของแผนการปฏิรูปประเทศ และแผนการใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละประเด็นปฏิรูปโดยระบุวงเงินและที่มาของเงินงบประมาณ
- ๒.๔ การขับเคลื่อนประเด็นบูรณาการระหว่างแผนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการฯ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ร่วมกันหาแนวทางการดำเนินงานภายใต้กิจกรรม Big Rock จัดทำความเชื่อมโยงของกิจกรรม เพื่อสะท้อนภาพรวมของการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน ดำเนินการขับเคลื่อนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีการระบุหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนผู้มีหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน
- ๒.๕ การจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการภายใต้กิจกรรม Big Rock โดยขอให้สำนักงานฯ ให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการภายใต้กิจกรรม Big Rock เพื่อให้เกิดการแปลงแผนการปฏิรูปประเทศไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

(ฉบับเวียนรายงานการประชุม)

๒.๖ การติดตามเร่งรัดการดำเนินงานตามแผนฯ โดยให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศและสำนักงานฯ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนและติดตามในระดับนโยบาย สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) ทำหน้าที่ขับเคลื่อนและติดตามในระดับปฏิบัติ รวมถึงพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) เพื่อรองรับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน/โครงการที่ดำเนินการภายใต้ กิจกรรม Big Rock

๓. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

- ๓.๑ กิจกรรม Big Rock ทั้ง ๖๒ กิจกรรม ประกอบด้วยกิจกรรมที่จัดทำขึ้นใหม่และกิจกรรมที่กำหนดขึ้นตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม ดังนั้น เพื่อให้ทราบถึงผลความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา จึงควรให้มีการจัดทำข้อมูลการดำเนินงานของกิจกรรม Big Rock ที่หน่วยงานได้ดำเนินการไปแล้วหรืออยู่ระหว่างดำเนินการ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป
- ๓.๒ ปัจจัยของความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศประการหนึ่งคือกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ให้เสนอและพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเพียง ๔ ถึง ๕ ฉบับ ของแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม ดังนั้น คณะกรรมการปฏิรูปประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรเร่งดำเนินการเสนอร่างกฎหมายที่ต้องจัดทำหรือปรับปรุงเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาโดยเร็ว เพื่อให้การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งตามที่ได้กำหนดไว้ใน (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) มีจำนวน ๔๕ ฉบับ ทั้งนี้ การจัดทำและปรับปรุงร่างกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศจำเป็นต้องคำนึงถึงการอำนวยความสะดวก การลดขั้นตอน ความยืดหยุ่น การกระจายอำนาจ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๓.๓ คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน เป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ โดยได้มีการตั้งคณะอนุกรรมการรับผิดชอบในการเร่งรัดกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศแล้ว ซึ่งขณะนี้ได้มีการนำผลการศึกษา Regulatory Guillotine มาใช้เป็นกรอบในการปฏิรูปกฎหมาย กฎ ระเบียบในหลายประเด็น นอกจากนี้ ยังมีคณะอนุกรรมการฯ ในประเด็นอื่นอีก อาทิ การพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูเศรษฐกิจภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙
- ๓.๔ การขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ของ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ให้สามารถเกิดผลได้ในทางปฏิบัติ จำเป็นต้องได้รับจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินการโครงการเพื่อขับเคลื่อนงานผ่านหน่วยงานปฏิบัติที่ครอบคลุมทั้งส่วนกลางและระดับพื้นที่ ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณเป็นการเฉพาะสำหรับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการภายใต้กิจกรรม Big Rock ที่กำหนด เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามผลอันพึงประสงค์ของแผนฯ ต่อไป
- ๓.๕ ในการวัดระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ที่กำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลนั้น ควรมีการกำหนดระดับความสำเร็จของการศึกษาให้ชัดเจน โดยขอให้เน้นวิธีการวัดระดับความสำเร็จด้านการศึกษาของประเทศสิงคโปร์มาใช้ โดยได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จจากองค์ความรู้ที่นักเรียนแต่ละ

ระดับชั้นจะต้องรู้ และมีการกำหนดหน่วยงานในการทำหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยเห็นว่าวิธีการดังกล่าวจะทำให้การขับเคลื่อนและพัฒนาด้านการศึกษาประสบความสำเร็จ ตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้

๔. มติที่ประชุม

- ๔.๑ เห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ทั้ง ๑๓ ด้าน เสนอ มอบหมายสำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.๒๕๖๐ ต่อไป
- ๔.๒ เห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่สำนักงานฯ เสนอ เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานระยะต่อไปเมื่อแผนฯ ประกาศบังคับใช้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และมอบหมายสำนักงานฯ นำความเห็นและประเด็นอภิปรายในที่ประชุมไปประกอบการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔.๒ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจาก สถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์)

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานความเป็นมาและนำเสนอ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ให้ที่ประชุม พิจารณา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้
- ๑.๑ ผลการรับฟังความคิดเห็น คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบการแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงหรือความจำเป็นของประเทศ และมอบหมายให้สำนักงานฯ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และดำเนินการรับฟังความเห็นตามแนวทางการจัดทำแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในรูปแบบเฉพาะกิจเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-๑๙ ในช่วง ระหว่างปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ โดยสำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดส่ง (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ความเห็นซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการตอบกลับความเห็นต่อ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ จำนวนทั้งสิ้น ๕๘๔ ความคิดเห็น สรุปได้ ดังนี้
- ๑.๑.๑ ประเด็นการพัฒนา เสนอให้เพิ่มเติมรายละเอียดของแนวทางการพัฒนาในแต่ละประเด็น ให้ครอบคลุม ชัดเจน และสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ
- ๑.๑.๒ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย เสนอให้เพิ่มเติมตัวชี้วัดให้ครอบคลุมและสะท้อนความก้าวหน้า ของการดำเนินงาน คำนึงถึงความเป็นไปได้ของการได้มาซึ่งข้อมูล รวมถึงการปรับ ค่าเป้าหมายให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์
- ๑.๑.๓ โครงการสำคัญในแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ส่วนใหญ่เป็นการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ความครอบคลุม ความซ้ำซ้อน และผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการฯ รวมถึง ควรมีการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการคัดเลือกโครงการ
- ๑.๑.๔ การขับเคลื่อนแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ควรให้ความสำคัญกับการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยเน้นการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน/โครงการ และการกำหนดกลไก การติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒ สารสำคัญของร่างแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ (ฉบับสมบูรณ์)

๑.๒.๑ แนวคิด “ล้มแล้วลุกไว” หรือ Resilience

๑.๒.๒ เป้าประสงค์ เพื่อให้ “คนสามารถยังชีพอยู่ได้ มีงานทำ กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง สร้างอาชีพและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เศรษฐกิจประเทศฟื้นตัวเข้าสู่ภาวะปกติ และมีการวางรากฐานเพื่อรองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่”

๑.๒.๓ ๓ มิติการพัฒนา ได้แก่ (๑) การพร้อมรับ (Cope) หมายถึงความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะวิกฤติ ให้สามารถยืดหยุ่นและต้านทานความยากลำบาก รวมถึงฟื้นคืนกลับสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว (๒) การปรับตัว (Adapt) หมายถึงการปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนา ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงพร้อมกระจายความเสี่ยงและปรับตัวอย่างเท่าทันเพื่อแสวงหาประโยชน์จากสิ่งที่เกิดขึ้น และ (๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐานให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงเพื่อพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสสำหรับการพัฒนาประเทศต่อไป ซึ่งจะทำให้ประเทศมีการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนภายใต้หลัก ๓ ขั้นการพัฒนา ได้แก่ Survival (การอยู่รอด) Sufficiency (พอเพียง) และ Sustainability (ยั่งยืน)

๑.๒.๔ ๔ ประเด็นการพัฒนาที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษในระยะ ๒ ปีข้างหน้า ได้แก่ (๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ (Local Economy) เพื่อลดความเสี่ยงในการพึ่งพาต่างประเทศ (๒) การยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth) เพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมและบริการที่ประเทศไทยมีโอกาส และมีศักยภาพภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงและบริบทโลกใหม่ที่ปรับเปลี่ยนไป (๓) การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นการกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (Human Capital) เพื่อการยกระดับและปรับทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและโครงสร้างเศรษฐกิจที่ปรับเปลี่ยนไป พร้อมทั้งเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติ และ (๔) การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ (Enabling Factors) ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อศักยภาพของประเทศ

๑.๓ แนวทางการพัฒนาของร่างแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ (ฉบับสมบูรณ์)

แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ยังคงสารสำคัญของ ๓ มิติพัฒนา ได้แก่ การพร้อมรับ (Cope) การปรับตัว (Adapt) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) และ ๔ ประเด็นการพัฒนาที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษในระยะ ๒ ปีข้างหน้าไว้ได้ตามเดิม โดยสำนักงานฯ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในส่วน of แนวทางการพัฒนาให้มีความชัดเจนและครอบคลุมมากขึ้น ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้มีการเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาของ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ (ฉบับสมบูรณ์) กับข้อเสนอขององค์กรระหว่างประเทศในเอกสารรายงานข้อเสนอเชิงนโยบาย และข้อเสนอการดำเนินการจากองค์กรพัฒนาระหว่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่ (๑) รายงาน Consolidated Socio-Economic Impact Assessment of COVID-๑๙ in Thailand ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) (๒) รายงาน Navigating COVID-๑๙ in Asia and the Pacific ของธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development

Bank : ADB) และ (๓) Thailand Economic Monitor: Thailand in the Time of COVID-๑๙ ของธนาคารโลก (World Bank)

๑.๔ แนวทางการดำเนินการขับเคลื่อน (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ไปสู่การปฏิบัติ

สำนักงานฯ ได้มีการกำหนดแนวทางโดยให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องใช้ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ (ฉบับสมบูรณ์) เป็นกรอบในการจัดทำโครงการ/การดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพิ่มเติมจากโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ รวมทั้งให้สำนักงานงบประมาณใช้เป็นกรอบจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ร่วมกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ประเด็นในปัจจุบัน

๒. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

๒.๑ การกำหนดค่าเป้าหมายต้องมีความชัดเจน และคำนึงความเป็นไปได้ในการบรรลุผลได้อย่างเป็นรูปธรรมได้จริงภายในระยะเวลา ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๕)

๒.๒ แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ควรต้องมีความครอบคลุมถึงการรองรับผลกระทบต่าง ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายของต่างประเทศ อาทิ ประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงพรรคการเมืองของประธานาธิบดีจากพรรครีพับลิกัน เป็นพรรคเดโมแครต ซึ่งถือเป็นพรรคการเมืองเสรีนิยมหัวก้าวหน้าที่มีนโยบายสนับสนุนการดำเนินธุรกิจเสรีและเปิดกว้าง และอาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ในระยะต่อไป ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรมีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวเชิงรุก เพื่อให้มีข้อมูลในการปรับเปลี่ยนนโยบายการพัฒนาของประเทศให้พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓. มติที่ประชุม

๓.๑ เห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) และมอบหมายให้สำนักงานฯ นำเสนอ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๓.๒ เห็นชอบแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อน (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ตามที่สำนักงานฯ เสนอ

ระเบียบวาระที่ ๔.๓ แนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

๑. กรรมการและเลขานุการ นำเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ ส่งผลกระทบต่อบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (causal relationship : XYZ) โดยสำนักงานฯ ได้พิจารณา ตรวจสอบ และวิเคราะห์จากแผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐเฉพาะที่ปรากฏเป็นข้อมูลในระบบ eMENSOCR และจากการผลการพิจารณากลับกรองแผนของสำนักงานฯ ดังนี้

(ฉบับเวียนรายงานการประชุม)

๑.๑ หลักการการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

๑.๑.๑ ยึดหลักการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้มีแผน ๓ ระดับ โดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนระดับที่ ๑ ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องและบูรณาการกัน โดยการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาไปสู่แผนระดับที่ ๒ ซึ่งเป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยต้องถ่ายทอดไปสู่แนวทางปฏิบัติในแผนระดับที่ ๓ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐประกอบด้วย (๑) แผนปฏิบัติการด้าน... และ (๒) แผนปฏิบัตินโยบายระยะ ๕ ปี และรายปี ทั้งนี้ทุกแผนอื่นใดที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐนอกเหนือจากแผนระดับที่ ๑ และ ๒ ตามที่ได้ระบุข้างต้น ให้เป็นแผนระดับที่ ๓ ทั้งหมด

๑.๑.๒ แผนปฏิบัติการด้าน... เป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (issue based) ที่ไม่ใช่การดำเนินการที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติ และมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า ๑ กระทรวงหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานขึ้นตรงต่อ/ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี โดยต้องมีลักษณะเป็นแผนในเชิงปฏิบัติ (action plan) ซึ่งต้องมียุทธศาสตร์ประกอบและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ตามที่สำนักงานฯ กำหนด ซึ่งต้องมีการพิจารณาถึงความจำเป็นของการต้องมีแผนปฏิบัติการด้าน... โดยต้องมีแผนเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องพิจารณาแผนปฏิบัติการด้านที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับแผนที่จะจัดทำขึ้นร่วมด้วย เพื่อพิจารณาความจำเป็นของการจัดทำแผนและ/หรือ การควรรวมเป็นแผนเดียวกัน และ/หรือ การยกเลิกการจัดทำแผน โดยเฉพาะในกรณีที่ไม่มีความหมายบัญญัติให้จัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

๑.๑.๓ ทุกหน่วยงานของรัฐต้องมีแผนปฏิบัตินโยบายระยะ ๕ ปีและรายปี เพื่อเป็นแผนระดับที่ ๓ หลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ ๒ นโยบายรัฐบาล รวมทั้ง แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๒ ความจำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

๑.๒.๑ กรณีมีกฎหมายกำหนดให้จัดทำและเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแผนก่อนการประกาศใช้ ให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำแผนตามกฎหมาย และเสนอแผนให้สำนักงานฯ พิจารณาก่อนการขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายตามขั้นตอนแนวทางการเสนอแผนระดับ ๓ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ก่อนการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป โดยให้ถือว่าพระราชกฤษฎีกาเป็นกฎหมายลำดับศักดิ์สุดท้าย

๑.๒.๒ กรณีไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผน ให้หน่วยงานพิจารณาความจำเป็นของการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งหากพบว่ายังมีความจำเป็นต้องจัดทำ ให้ดำเนินการตามที่เหมาะสม ได้แก่ (๑) หน่วยงานประสงค์ที่จะจัดทำและนำเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อพิจารณา ให้นำหน่วยงานดำเนินการจัดทำแผนตามกฎหมาย เสนอแผนให้สำนักงานฯ พิจารณากลับกรองตามขั้นตอนแนวทางการเสนอแผนระดับ ๓ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยให้ผลการพิจารณาของสำนักงานฯ ถือเป็นที่สุดในการพิจารณาความจำเป็นและความเหมาะสมในการนำเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป **หรือ (๒)** หน่วยงานประสงค์ที่จะจัดทำและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ให้นำหน่วยงานจัดส่งแผนให้สำนักงานฯ ผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) เพื่อที่สำนักงานฯ จะได้รวบรวมและรายงานต่อคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

- ๑.๒.๓** กรณีที่เป็นการดำเนินการจัดทำแผนผ่านกลไกทางบริหาร อาทิ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี มติคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการระดับชาติ และอื่น ๆ ให้นำหน่วยงานรักษาการกฎหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการทบทวนความจำเป็นของการมีแผนฯ โดยการจัดทำแผนจะต้องมีเหตุจำเป็น ซึ่งหากไม่มีแผนฯ จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบวงกว้างต่อประเทศอย่างรุนแรง โดยแผนต้องเป็นประเด็นการพัฒนาที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งไม่ใช้การดำเนินการที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามที่เหมาะสม ได้แก่ **(๑)** กรณีที่หน่วยงานที่ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... พิจารณาแล้ว เห็นควรยังมีความจำเป็นต้องจัดทำแผนฯ ให้ดำเนินการจัดทำแผน โดยมีสาระสำคัญของแผนอย่างน้อยตามหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ตามที่สำนักงานฯ กำหนด ทั้งนี้ เมื่อแผนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับชาติหรือผู้มีอำนาจในการอนุมัติแผนแล้ว ให้นำหน่วยงานดำเนินการนำเข้าแผนในระบบ eMENSCR ตามที่สำนักงานฯ กำหนดแล้วถือว่าการประกาศใช้แผน โดยไม่จำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดยสำนักงานฯ จะได้รวบรวมและเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นเรื่องเพื่อทราบโดยเป็นมติคณะรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดวิธีการประชุมคณะรัฐมนตรี **หรือ (๒)** กรณีที่หน่วยงานที่ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... พิจารณาแล้ว หากจำเป็นต้องจัดทำและนำเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ให้ดำเนินการตามกรณีมีกฎหมายกำหนดให้จัดทำและเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแผนก่อนการประกาศใช้ หรือ กรณีที่ไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผน แต่หน่วยงานประสงค์ที่จะจัดทำและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา **หรือ (๓)** การดำเนินการตามภารกิจปกติของหน่วยงาน ให้นำไปบรรจุในแผนปฏิบัติการราชการของหน่วยงานตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

- ๑.๓** สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้าน... ให้มี **(๑)** เนื้อหาของแผน การจัดทำแผนให้มีสาระสำคัญของแผนอย่างน้อยตามองค์ประกอบและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ที่สำนักงานฯ กำหนด **(๒)** ระยะเวลาการดำเนินงานของแผน ทุกแผนปฏิบัติการด้าน... สามารถมีกรอบระยะเวลาของแผนฯ ที่เหมาะสมกับแต่ละประเด็นพัฒนาได้ แต่ต้องมีช่วงเวลาของการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม ต้องมีผลผลิต ผลลัพธ์ ตลอดจนองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนฯ ที่สอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนแม่บทฯ ที่กำหนดเป็นห่วงละ ๕ ปี ได้แก่ ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ๒๕๗๑-๒๕๗๕ และ ๒๕๗๖-๒๕๘๐ เพื่อให้การดำเนินการและการติดตามประเมินผลสามารถดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกันอย่างเป็นรูปธรรม และ **(๓)** ชื่อของแผน แผนปฏิบัติการทุกแผน

หากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดชื่อไว้อย่างชัดเจน ต้องกำหนดชื่อแผนฯ ว่า “แผนปฏิบัติการด้าน... ระยะที่ ... (พ.ศ.-....)”

- ๑.๔ กระบวนการภายหลังจากที่แผนได้รับการประกาศใช้ กำหนดให้ทุกหน่วยงานนำทุกแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ประกาศใช้แล้ว เข้าระบบ eMENSCR ตามหลักเกณฑ์การที่สำนักงานฯ กำหนด ทั้งนี้ รวมไปถึงแผนปฏิบัติราชการราย ๕ ปี และรายปี รวมทั้งรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการรายปีด้วย รวมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนดำเนินการทบทวน/ปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้าน...ให้สอดคล้องกับการปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้าน... ให้สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ และ/หรือแผนระดับที่ ๒ ในกรณีที่สถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไป และจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหรือทบทวนแผนระดับที่ ๑ และ/หรือแผนระดับที่ ๒
- ๑.๕ การขอยกเว้นการเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... กรณีหน่วยงานเสนอขอยกเว้นการเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ตามกระบวนการเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งส่งแผนดังกล่าวให้สำนักงานฯ พิจารณาก่อนการลงความเหมาะสมต่อการยกเว้นดังกล่าวก่อนทุกครั้ง

๒. มติที่ประชุม

เห็นชอบแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ตามที่สำนักงานฯ เสนอ และมอบหมายให้สำนักงานฯ นำเสนอผลการพิจารณาแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาส่งการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

เลิกประชุม ๑๒.๐๐ น.

(นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ)

รักษาการในตำแหน่งรองเลขาธิการ
สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ผู้จัดบันทึกการประชุม

(นายดนุชา พิษยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจการประชุม